

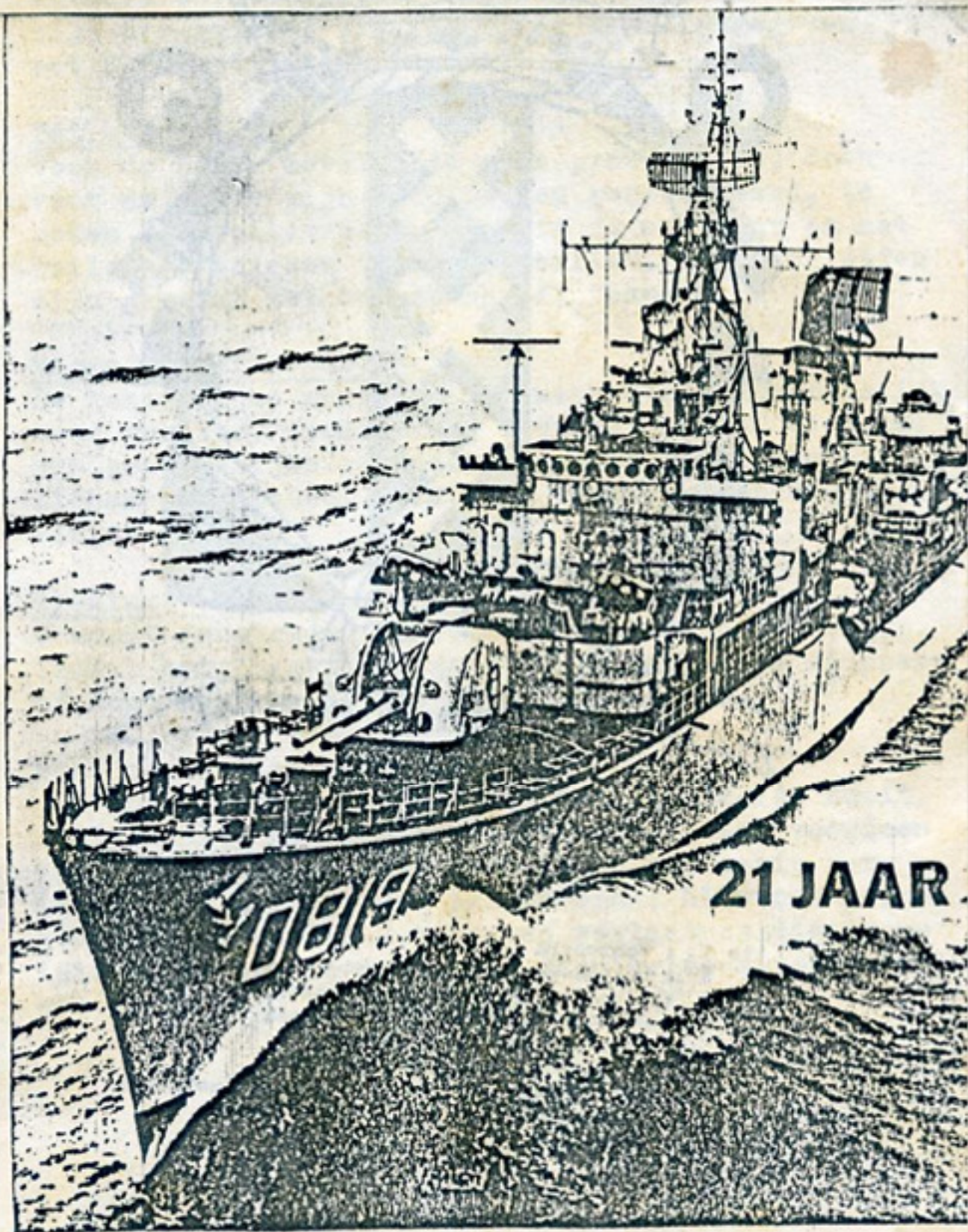
PROGRAMMA VAARDAG MET HR.MS. "AMSTERDAM" OP VRIJDAG

29 FEBRUARI 1980

- 08.00 Embarkatie Hr.Ms. "Amsterdam" Motetwerf.
- 08.30 Vertrek vanaf Motetwerf via Schottegat naar zee
- 09.30 - 10.00 Het afvuren van 2 zgn. "oefen-opdrijf" raketdiepte-
bommen. Na lancering worden de projectielen m.b.v.
een zwemmer opgepikt.
- 10.00 - 10.30 Koffiedrinken.
- 10.30 - 10.45 Artillerie-oefening. Met een der 40 mm-mitrailleurs
wordt op een ballon gevuurd.
- 10.45 - 11.00 Het afvuren van 2 scherpe raket-dieptebommen welke
onder water exploderen.
- 11.00 - 11.30 Demonstratie door een "Neptune" maritiem patrouille-
vliegtuig.
- 11.00 - 11.15 Demonstratie hoge vaart.
- 11.30 - 12.45 Lunch
- 12.45 - 13.15 Sight-seeing langs de kust.
- 13.30 Afmeren langs Motetwerf. Debarkatie van de gasten.

HR MS AMSTERDAM

29 Feb '80

HEET U WELKOM
OP VRIJDAG 29 FEBRUARI

Inhoud

- blz 1 : Voorwoord
- 2 : Enkele punten die U moet weten
- 3 : Algemene gegevens Hr.Ms.Amsterdam
- 4 : Gegevens omtrent klasse en taak
- 5-7: Indeling van de bemanning
- 8 : 21 jaar Hr.Ms.Amsterdam
- 12 : Oorlogsschepen voerende de naam Amsterdam
- 14 : Hr.Ms.Amsterdam als drijvende stad
- 15 : Programma

Enkele punten die U moet weten.

Bewegingsvrijheid.

In principe kunt U overal aan boord naar binnen, tenzij door ter plekke aanwezig personeel anders bepaald wordt (i.v.m. veiligheid). Uitzondering zijn die ruimtes die specifiek zijn aangegeven met de tekst "geen toegang".

Toiletten.

Voor de heren levert dit geen probleem op, doch voor de dames zijn 2 toiletten gereserveerd, te weten het toilet commandant in de voorflat en het toilet officieren in de achterflat. Deze toiletten zijn gemerkt met het opschrift "Dames".

Eigen verantwoordelijkheid.

De koninklijke marine stelt zich niet aansprakelijk voor verlies, vermissing, beschadiging of diefstal van persoonlijke eigendommen, noch voor bekomen lichamelijk letsel. M.a.w. U vaart mee op eigen risico.

Kleding.

U wordt aangeraden comfortabele kleding te dragen. Vooral het dragen van goed schoeisel, geen slippers of hoge hakken, is geen overbodige luxe.

Reddingsvlotten en zwemvesten.

Wij hopen natuurlijk dat wij deze artikelen nooit nodig zullen hebben. Mocht het geval zich voordoen dat tijdens Uw verblijf aan boord het schip verlaten moet worden, dan zal speciaal hiervoor geïnstrueerd personeel U naar een verlaatpositie begeleiden. In eerste instantie zijn beide motorsloepen aangewezen voor gasten.

Hr.Ms. Amsterdam (D 819) - Algemene gegevens

Standaard waterverplaatsing:	2496 ton
Waterverplaatsing max.	: 3100 ton
Diepgang gem. max.	: 4,01 m
Diepgang schroef max.	: 5,10 m
Lengte max.	: 116 m
Breedte max.	: 11,78 m
Metacenterhoogte normaal	: 0,65 m
Vermogen max.	: 60.000 pk
Vaart max.	: 36 mijl/uur
Vaart economisch	: 14 mijl/uur
Kruisvaart max.	: 19 - 20 mijl/uur
Dieselolie max.	: 550 ton
Drinkwater max.	: 24 ton
Bemannig	: 230 koppen
Vaart 1 ketel max.	: 21 - 23 mijl/uur
Vaart 2 ketels max.	: 29 - 30 mijl/uur
Vaart 3 ketels max.	: 32 - 33 mijl/uur
Actieradius bij 36	: 1000 mijl
Actieradius max.	: 4200 mijl
Brandbluspompen	: electrisch 3 st (domruim-vmk-amk)
Lenspompen	: electrisch 3 st (voorschip-vkr-akr)
Generatoren	: turbo 2 st 450 kw (vkr-akr) diesel 1 st 300 kw (vmk)
Verdampers	: stoom 2 st 60 ton/dag (vmk-amk)
Hoofdturbines	: actieturbines
Ketels	: 4-babcock & wilcox 42 ato - 450° C
Voor-unit	: BB-as
Achter-unit	: SB-as

Klasse

De zeven (onderzeeboot)jagers, welke de Koninklijke marine beschikbaar heeft behoren tot de zogenaamde provincie-serie, de B-klasse ook wel "Friesland"-klasse genoemd. Voorheen beschikte de K.M. over 4 "A"-jagers, doch deze zijn van de sterkte afgevoerd. Hr.Ms. Amsterdam werd gebouwd bij de Nederlandse Dok- en Scheepsbouwmaatschappij (NDSM) te Amsterdam.

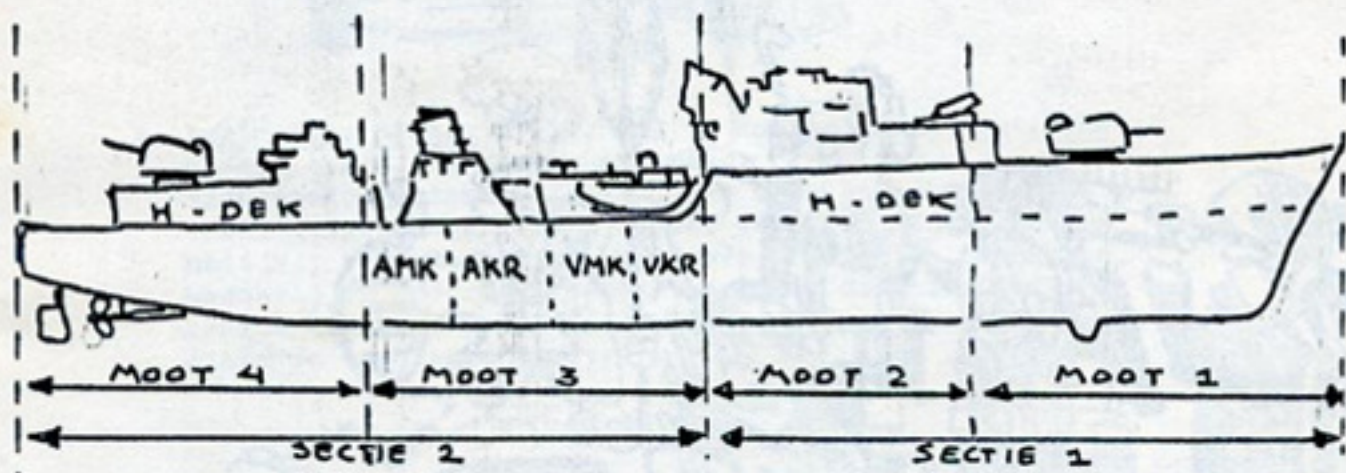
Kiellegging : 26 maart 1955
Tewaterlating : 25 augustus 1958
Indienststelling: 10 april 1958

Onze voorganger (naamgenoot) werd in 1852 gebouwd en in 1872 afgevoerd van de sterkte.

Taak:

Van de vele uiteenlopende taken, die aan schepen als de onze kunnen worden opgedragen, noemen we de volgende:

- De bescherming van de eigen vlooteenheden tegen aanvallen van onderzeeboten.
- De bescherming van koopvaardijvloten, al dan niet verenigd in konvooien, tegen aanvallen door onderzeeboten.
- Het opsporen en vernietigen van vijandelijke onderzeeboten in samenwerking met vliegtuigen.
- Het bijdragen in de luchtverdediging van vlooteenheden en konvooien.
- Het beschermen van vlooteenheden en eventueel konvooien tegen aanvallen van lichte bovenwaterstrijdkrachten.

De bemanning

De bemanning is op diverse wijzen in categoriën te verdelen. Eén ervan is naar rang, maar we zullen niet zover in detail gaan. Diverse rangen zijn echter weer in groepen te plaatsen, te weten:

Officieren : 15
Onderofficieren: 33
Korporaals : 43
Manschappen : 121

U zult moeten begrijpen dat dit een momentopname is, daar de aantallen fluctueren.

Een andere manier van indelen is naar dienstvak. Hieronder zal een overzicht gegeven worden van de diverse diensten met een korte beschrijving en de verdeling binnen deze diensten:

1. Operationele dienst o.l.v. LTZ v.d. Knaap.

Personeel behorend tot deze dienst vaart en vecht met het schip. Ze weten daartoe gebruik te maken van apparatuur als radars, radio's, kompassen, sonars, wapens en dergelijke.

Navigatiegevechtinformatie:	17	LTZ Kelder	
		SGT Piepers	
Onderzeebootbestrijding	: 11	LTZ v.d. Knaap	
		SGT Hooijman	
Vuurleidingkonstabels	: 10	LTZ Wilms	
		MJR v. Yperen	
Telegrafisten	}	: 10	LTZ v.d. Laan
			MJR Helversteyn
Seiners	}	: 8	SGT Grootjans

AFGEVOORD!

OPERATIONELE DIENST & WAPENTECHNISCHE DIENST IN ACTIE MET ALTERNATIEVE BATTERY

2. Wapentechnische Dienst o.l.v. LTZ Rameyer.

Deze dienst geeft onderhoud aan alle apparatuur die door de operationele dienst gebruikt wordt. Belangrijker nog dan het onderhoud is de taak van het opsporen en verhelpen van storingen in die apparatuur.

Geschutskonstabels	:	13	MJR Klene
Radoradarmonteurs	:	7	MJR Schultz
Geschutmakers	:	5	SGT Schouten
Wapenelectronicamonteurs:		5	SGT Polman
Torpedomaker	:	1	KPL Koops

3. Technische Dienst o.l.v. LTZ Kints.

Verreweg de grootste dienst aan boord. Zij dragen zorg voor alle technische installaties, hetgeen neerkomt op de verantwoording voor voortstuwing, electriciteitsvoorziening, drinkwatervoorziening, ventilatie, airconditioning, verwarming, randapparatuur (koelinstallatie, ankerspillen, brandblusmiddelen, averijmateriaal e.d.) en het kunnen voorzien in kleine reparaties met behulp van lasapparatuur, draaibanken e.d.

Machinisten	:	67	ADJ de Groot
Electromonteurs:		9	MJR Brülle
Timmerman	:	1	TIMM Smit

4. Logistieke dienst o.l.v. LTZ v. Zoelen en de nautische dienst o.l.v. de eerste officier.

Zijn veelomvattende diensten die zich bezighouden met voeding, gezondheidszorg (zowel geestelijk als lichamelijk), administratie, archieven, financiën, aankopen, wasserij en onderhoud schip voorzover dit niet onder andere diensten valt, maar waarbij wel steun van andere diensten verkregen wordt.

Hofmeesters	: 12	SGT Stahlborch
Schrijvers	: 5	SGT Orsouw
Dekdienst	: 11	SFR Paar
Koks	: 5	SGT de Jonge
Botteliers	: 3	KPL Venema
Mariniers (zonder brevet)	: 5	SGT de Bie
Ziekenverplegers	: 2	SGT Mingelers
Wassers	: 2	WSR Wetsteijn

Los van alle diensten staan de commandant,
Overste Beerse en zijn rechterhand de Eerste
Officier LTZ v. Vliet,
geassisteerd door de chef d'Equipage, schipper Paar
(tevens chef dekdienst).

EERSTE OFFICIER &
SCHIPPER :
(CHEF D'EQUIPAGE) :

99 LOSSE
DIENT-
VERBANDERS 99

U heeft op de omslag van het programma kunnen lezen:

Hr.Ms. AMSTERDAM

21 JAAR

In 1958 en wel op 10 april werd Hr.Ms. Amsterdam voor het eerst in dienst gesteld. Na deze belangrijke datum, 21 jaar geleden, heeft Hr.Ms. Amsterdam veel van de wereldzeeën, zo niet alle, bevaren.

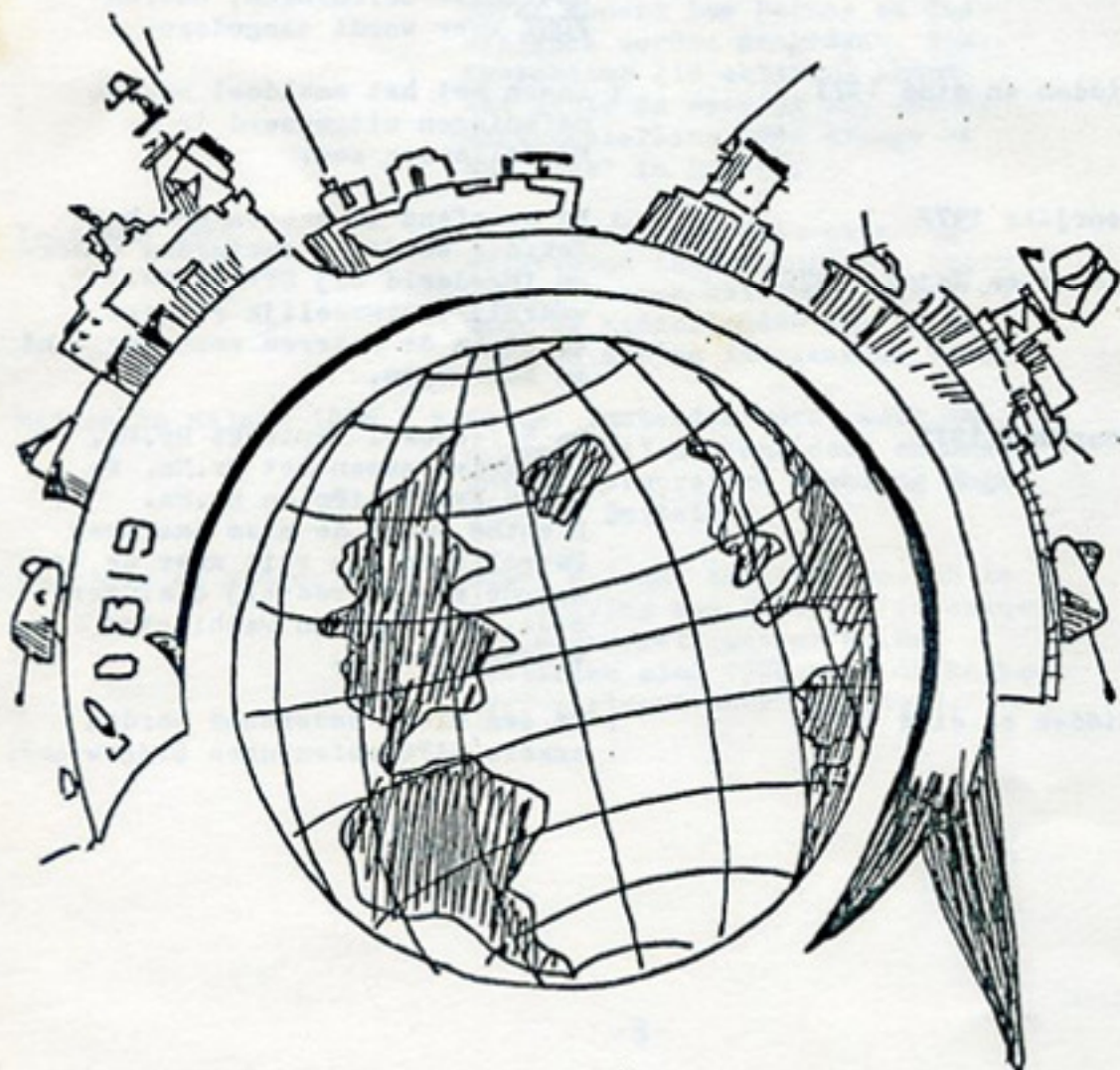
Graag willen wij u aan de hand van een kort overzicht een idee geven van de levensloop van ons schip.

Najaar 1958	: Reis naar de Middellandse zee, waarbij een bezoek werd gebracht aan Istanboel.
Voorjaar 1959	: Het schip wordt ingedeeld bij het smaldeel en maakt een reis naar het Caraïbisch gebied.
Midden 1959	: Samen met het smaldeel wordt rondom Engeland geoefend, waarbij Rosyth en Invergordon worden bezocht.
8 okt 1959	: Het schip vertrekt voor anderhalf jaar naar Nieuw-Guinea. De reis gaat via het Suez Kanaal met als eindpunt Biak.
Najaar 1960	: Bezoek aan Hongkong.
10 april 1961	: Hr.Ms. Amsterdam vertrekt, in gezelschap van Hr.Ms. Piet Hein uit Biak om via het Panamakanaal op 10 juni in Den Helder te arriveren.
1962	: Dit jaar staat in het teken van het onderhoud.

- Voorjaar 1963 : Het schip wordt weer ingedeeld in het smaldeel voor het gehele jaar en maakt een reis naar de Middellandse zee.
- Midden 1963 : Oefenreis, voornamelijk op de Noordzee met het smaldeel, waarbij Z.K.H. Prins Bernhard op 24 en 25 juni een bezoek brengt aan het smaldeel.
- Najaar 1963 : Het najaar van 1963 vangt aan met een reis naar de Middellandse zee, waarna het schip het commando krijgt over Jagers Divisie 1. Hiermee wordt eind 1963 nog een reis naar Engeland gemaakt.
- 10 februari 1964 : Hr.Ms. Amsterdam vertrekt met de Divisie Jagers naar Willemstad (Curacao), waarna het schip op 6 april samen met het smaldeel weer de terugreis naar Den Helder aanvangt.
- Najaar 1964 : Er worden enkele oefenreizen met het smaldeel gemaakt, waarbij onder andere Las Palmas en Casablanca worden aangedaan. Hier tussendoor (18 oktober) woont het schip de opening bij van de tentoonstelling "The orange of the rose" in London.
- Voorjaar 1965 : Eerst wordt een Nato-oefening bijgewoond in de buurt van Noorwegen, waarna het schip koers zet naar de Middellandse zee om te oefenen met de Amerikaanse vloot.
- Midden en Najaar 1965 : Hr.Ms. Amsterdam wordt weer ingedeeld bij het smaldeel en doet enkele oefenreizen richting Engeland en Duitsland.
- Voorjaar en Midden 1966 : Samen met het smaldeel worden in de omgeving van Engeland oefeningen afgewerkt, waarna Hr.Ms. Amsterdam eind 1966 naar de Rijkswerf vertrekt voor onderhoud.

- 1967 : Onderhoud op de Rijkswerf
- 1968 : Hr.Ms. Amsterdam komt eind 1968 weer in dienst.
- 6 jan 1969 : Vertrek van Hr.Ms. Amsterdam naar Willemstad (Curacao) om daar tot september te blijven. Begin juni wordt er een verscherpte patrouille uitgevoerd langs de kust van Curacao tijdens politieke onrust. Tevens is Hr.Ms. Amsterdam belast met de aanvoer van mariniers naar het eiland. Op 17 september vangt de thuisreis naar Den Helder aan.
- Voorjaar 1970 : Hr.Ms. Amsterdam neemt deel aan FOST (Flag Officer Sea Training).
- Midden en eind 1970 : Hr.Ms. Amsterdam wordt ingedeeld bij STANAVFORLANT (Standing Naval Force Atlantic).
- Voorjaar 1971 : Het schip neemt deel aan enkele nationale oefeningen, waarna FOST weer wordt aangedaan.
- Midden en eind 1971 : Samen met het smaldeel worden oefeningen uitgevoerd in de Middellandse zee.
- Voorjaar 1972 : Na geoefend te hebben met het Eskader wordt de Amsterdam wederom ingedeeld bij STANAVFORLANT, waarbij voornamelijk gevaren wordt in de wateren rond Engeland en Noorwegen.
- Midden en Najaar 1972
- Voorjaar 1973 : Op 5 februari vertrekt Hr.Ms. Amsterdam samen met Hr.Ms. De Zeven Provinciën en Hr.Ms. Drenthe onder de naam American Patrol voor een reis naar de Verenigde staten waarbij o.a. Bermuda, New York en Washington werden bezocht.
- Midden en eind 1973 : Na een klein onderhoud worden enkele NATO-oefeningen bijgewoond.

- 1974 : Hr.Ms. Amsterdam gaat voor groot onderhoud naar de Rijkswerf na eerst een oefenreis gemaakt te hebben met het Eskader naar de Canarische eilanden.
- 1975 : Groot onderhoud op de Rijkswerf.
- 1976 : Op 11 juni wordt het schip wederom in dienst gesteld en begint met een opwerkprogramma, voornamelijk in de Noordzee.
- Voorjaar 1977 : Oefenprogramma in focht wordt afgewerkt.
- Midden en Najaar 1977 : Hr.Ms. Amsterdam is in deze periode stationschip in de "West" tot december.
- Voorjaar 1978 : Na een kleine onderhoudsperiode is de Hr.Ms. Amsterdam weer varend en is bezig met een opwerkprogramma.
- Midden 1978 : Hr.Ms. Amsterdam wordt ingedeeld in het Eskader en woont enkele NATO-oefeningen bij.
- Najaar 1978 : Het schip neemt deel aan de bootjesreis voor de adelborsten
- Voorjaar en midden 1979 : Hr.Ms. Amsterdam werkt een opwerkprogramma af, met daarin een zevental weken oefenen in focht.

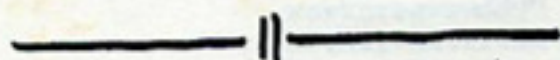

Hr.Ms. Amsterdam is niet het enige schip met deze naam geweest. Velen vóór haar luisterden naar dezelfde naam. Hieronder volgt een overzicht van deze schepen.

OORLOGSSCHEPEN, VOERENDE DE NAAM "AMSTERDAM"

- + Admiraliteit van Amsterdam: 36 stukken - vlaggeschip van Vice-Admiraal Swartenhoudt tijdens de tuchtiging van de roofstaten aan de Middellandse zee 1620/21 - vlaggeschip van de Nassause vloot onder Admiraal Jacques l'Hermite naar de Westkust van Zuid Amerika, blokkade van Callao 1623.
- + Adm.t van Amsterdam: 32 stukken 1628.
- + Adm.t van Amsterdam: fregat 10 stukken - Slag bij Duins onder Kapitein Barend Pietsz. Derrevelt 1639.
- + Jacht - in de vloot van Vice-Admiraal Witte de With in Braziliaanse wateren 1648.
- + Adm.t van Amsterdam: 30 stukken - vergaan 1652.
- + Adm.t van Amsterdam: 1652.
- + Adm.t van Zeeland: fregat 32 stukken - vergaan bij Shetlandse Eilanden 1653.
- + Adm.t van Amsterdam: brander - slag bij Plymouth onder kapitein Jan Hendiksz. Overbeek 1652.
- + Adm.t van Amsterdam: 68 stukken 1653 - vlaggeschip van Vice-Admiraal Abr. v.d. Hulst tijdens de Slag bij Lowestoft 1665 - Vierdaagse Zeeslag, Slag bij Schooneveld 1666 - Tocht naar Chatham 1667 - Tweede slag bij Schooneveld, Slag bij Kijkduin 1673 - tijdens Negenjarige Oorlog door de Fransen genomen 1689.
- + Adm.t van Amsterdam: linesschip 3e charter 64 stukken 1688 - Slag bij Kaal La Hogue onder Kapitein Graaf Lodewijk van Nassau 1692 - afgevoerd 1712.

- + Adm.t van Amsterdam: linieschip 96 stukken 1712 -
verkocht 1738.
- + Adm.t van Amsterdam: linieschip 68 stukken 1763 -
afgevoerd 1795.
- + Linieschip, ex "Leeuw" 82 stukken 1806 - herdoopt
1814 - op thuisreis vergaan in Algoadaai 1817.
- + Zr.Ms. raderstoomschip 1e klasse 1529 ton 1852 -
1872 - forceerde straat Simonseseki onder Kapitein-
Luitenant ter Zee J.P.G. Muller, 5/6 september 1864.

Hr.Ms. Amsterdam als drijvende stad

Een schip als Hr.Ms. Amsterdam met zijn 230 opvarenden is te vergelijken met een klein dorp. Om dat te illustreren volgen hieronder wat getallen.

Als alle energie die gebruikt wordt voor de voortstuwing omgezet zou worden in electriciteit, zou er voldoende vermogen opgeleverd worden om een stad als Den Helder (60.000 inwoners + lichte industrie) van stroom te voorzien. Het elektrisch bedrijf neemt slechts een deel over van dit enorme vermogen, maar toch nog genoeg om zo'n kleine 400 huizen van stroom te voorzien. En dan mag er flink wat elektrische apparatuur bijstaan (per huis ongeveer 3000 Watt).

Maar ook de cijfers van het "hotel bedrijf" zijn enige aandacht waard. In één jaar tijd wordt aan de bemanning verstrekt:

1100 kg koffie	80.000 kg groenten
2400 kg suiker	50.000 lt soep
54000 kg brood	2300 kg rijst etc.
31300 st kleinbrood (kadetjes	8000 kg fruit
2000 pk crackers	4200 kg rundvlees
roggebrood etc.	3000 kg varkensvlees
2400 kg kaas	35.000 lt melk
1400 kg vleeswaren	34.500 st eieren
1200 kg zoet beleg	600 kg kip
2200 kg margarine	80.000 kg aardappelen

Het "winkel bedrijf" zorgt in dezelfde tijd voor de verkoop van:

- 230.000 blikjes/flesjes bier
- 81.000 flesjes/blikjes cola etc.
- 1.200 st nuts/mars
- 5.000 st chips/pinda's
- 14.200 pakjes zware/halfzware shag
- 39.000 pakjes vloeitjes
- 22.300 pakjes sigaretten
- 6.000 flessen sterke drank
- 16.000 apparatuur gebonden onderdelen
- 5.000 bevoorradingsartikelen in de verbruiks-sfeer (verf, lakens, slopen, lampen, wc papier, olieën en vetten etc.),

terwijl het "hospitaal" goed is voor de uitdeling van:

- 300 m hansaplast
 - 1.200 tabletjes chefarine-4
 - 10 ltr wond desinfectants
 - 200 anti-diarree tabletten
 - 400 anti-zeeziekte tabletten
- en de wasserij per jaar zo'n 60.00 kg wasgoed verwerkt.

Programma.

- 0800-0815 aankomst aanboord van gasten.
0830 vertrek naar zee via Schottegat.
0930-1000 afvuren van 2 oefen-opdrijf raketdiepte-
bommen, deze zullen aansluitend worden
opgepikt m.b.v. een zwemmer.
1000-1030 koffiedrinken.
1030-1045 vuren met 40mm mitrailleur op ballon.
1045-1100 afvuren van 2 scherpe dieptebommen.
1100-1130 demonstratievlucht uitgevoerd door een
Neptune vliegtuig.
1100-1115 demonstratie hoge vaart.
1130-1245 lunch.
1245-1315 sight-seeing langs de kust.
1330 aankomst Motet-steiger vertrek van
de gasten.

Wanneer het weer of de zee dusdanig is, dat prettig toeven op zee niet mogelijk is, kan het programma worden aangepast.
Eventuele wijzigingen zullen aan U tijdig bekend gemaakt worden.

